

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/7/2017
Identifikačné číslo spisu:	1214213141
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1214213141.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: OC Slovakia s.r.o., so sídlom Chrenovská 30, Nitra, IČO: 35 955 201, zastúpeného JUDr. Luciou Zvolenskou, advokátkou, so sídlom Kollárova 17, Trnava, proti žalovanému: Green Art a.s., so sídlom Pekárska 11, Trnava, IČO: 36 808 601, zastúpeného advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545, o zaplatenie 23 657,34 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 42Cb/167/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2016, č. k. 2Cob/101/2015-136, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. januára 2016, č. k. 2Cob/101/2015-136 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 20. januára 2015, č. k. 42Cb/167/2014-124 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 23 657,34 eur s príslušenstvom, nahradiť trovy konania vo výške 1 419,- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 2 334,12 eur.

2. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením z 28. januára 2016, č. k. 2Cob/101/2015-136 tak, že odvolanie odmietol a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z ustanovenia § 205 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie musí obsahovať určité osobitné náležitosti, ktoré sú nevyhnutné na to, aby odvolanie bolo možné považovať za kvalifikovane podané. Odvolanie, ktoré neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, trpí vadami, ktoré bránia tomu, aby sa súd odvolaním po vecnej stránke zaoberal. V danom prípade strana zastúpená advokátom presne vedela, aké náležitosti má odvolanie obsahovať, čo vyjadrila slovami: „Chýbajúce náležitosti odvolania spočívajúce v odôvodnení a konkretizácii odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 1 O. s. p.; „v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny“) doplní žalovaný po postupe súdu podľa § 209 ods. 1 O. s. p.“. Napriek tejto znalosti žalovaný odvolacie dôvody neuviedol. Odvolací súd mal za to, že nie je možné aplikovať postup podľa ustanovenia § 211 ods. 1 O. s. p., keďže odvolanie podala strana zastúpená advokátom, ktorý presne pozná obsah citovaného ustanovenia a doplnenie dôvodov by bolo vykonané po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

Ustanoveniami § 209 a § 205 O. s. p. sa nesleduje účelové predlžovanie lehoty na podanie odvolania, najmä v prípade, keď advokát presne ovláda, aké chýbajúce náležitosti treba doplniť. Účelom inštitútu odstraňovania väd odvolania nie je, aby sám odvolateľ určoval súdu, za akých podmienok doplní chýbajúce náležitosti odvolania.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Dovolateľ v dovolaní namietal, že mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolateľ v tom, že odvolací súd postupoval v rozpore so zákonom, keď ho nevyzval podľa § 211 O. s. p. na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania. Súd prvej inštalácie ani odvolací súd nepostupovali podľa § 209 ods. 1, resp. § 211 ods. 1 O. s. p. a žalovaného nevyzvali na doplnenie náležitostí odvolania, pričom ho nepoučili o následkoch neodstránenia väd odvolania. Je nepodstatné, či bol žalovaný zastúpený advokátom, nakoľko ustanovenie § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. možno vždy aplikovať iba v prípade, ak boli splnené podmienky podľa § 209 ods. 1, resp. § 211 ods. 1 O. s. p. Tieto podmienky musia byť splnené aj v prípade, ak je strana zastúpená advokátom, nakoľko zákon nestanovuje, že by tieto podmienky mali byť splnené iba pri subjektoch, ktoré nie sú zastúpené advokátom.

4. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas sporová strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

6. Dovolanie žalovaného bolo podané 22. marca 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Ustanovením § 470 ods. 1 C. s. p. bola zakotvená okamžitá aplikabilita procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase jeho podania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

7. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu podaného do 30. júna 2016 bola upravená v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Žalovaným napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nepredstavuje žiadne z rozhodnutí taxatívne vymenovaných v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolací súd so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že žalovaným podané dovolanie nie je podľa ustanovenia § 239 O. s. p. procesne prípustné.

8. Prípustnosť dovolania žalovaného v danej veci prichádza do úvahy len ak v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napr. R 34/1995). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor strany tvrdiacej, že došlo k vade zmätočnosti vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

9. Dovolateľ vady zmätočnosti v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p. nenamietal a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. S prihladením na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalovanému bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

11. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým strane odníma tie procesné práva, ktoré jej zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane procesné práva, ktoré jej zákon priznáva. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu, alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva strane, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon z uplatnenia ktorého bola strana vylúčená, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie.

12. Dovolací súd uvádza, že k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. môže dôjsť aj uznesením odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Nesprávnym odmietnutím odvolania odvolací súd neposkytne strane súdnu ochranu v zákonom predpokladanej podobe, nakoľko pri odmietnutí odvolania odvolací súd nepreskúma vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia a nezaoberá sa podstatnými odvolacími námietkami strany.

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že základom argumentácie dovolateľa o porušení ním označených práv je tvrdenie o tom, že neboli splnené zákonné podmienky pre odmietnutie jeho odvolania v zmysle ustanovenia § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p.

14. V zmysle ustanovenia § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. účinného do 30. júna 2016 odvolací súd mohol odmietnuť odvolanie, ktoré nemalo náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1.

15. Zákon (Občiansky súdny poriadok) pre odmietnutie odvolania v zmysle citovaného ustanovenia stanovil tri kumulatívne podmienky, ktoré museli byť splnené súčasne, a to: I. odvolanie neobsahovalo zákonné náležitosti v zmysle ustanovenia § 205 ods. 1 a 2 O. s. p., II. súd vyzval dovolateľa na odstránenie väd odvolania (či už súd prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 209 ods. 1 O. s. p., alebo odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 211 ods. 1 O. s. p.) a zároveň III. súd poučil dovolateľa o následkoch neodstránenia väd odvolania. Ak jedna z uvedených podmienok nie je splnená a odvolací súd odvolanie odmietne, je naplnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., keďže odvolací súd postupoval mimo zákonného rámca určeného ustanovením § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p.

16. Senát dovolacieho súdu rozhodujúci vo veci v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/452/2012, podľa ktorého, ak odvolanie nemá náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 a 2 O. s. p., možno ho odmietnuť, len ak odvolací súd nemôže pre nedostatok týchto náležitostí postupovať v opravnom konaní tak, ako mu ukladá zákon, t. j. prejednať ho a rozhodnúť o ňom a zároveň ten, kto odvolanie podal, bol súdom prvého stupňa (§ 209 ods. 1 O. s. p.) alebo odvolacím súdom (§ 211 ods. 1 O. s. p.) vyzvaný a správne poučený o tom, ako má chýbajúce náležitosti doplniť. Je zrejmé, že súd plní svoju povinnosť podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 bez ohľadu na to, či odvolacia lehota už uplynula.

17. Dovolací súd zároveň uvádza, že aj keď je odvolateľ zastúpený advokátom, bolo povinnosťou súdu odvolateľa vyzvať na opravu alebo doplnenie neúplného alebo nesprávneho odvolania [viď ZSP 3/1997 (Števček, Ficová, a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár - I. diel, 2. vydanie. C. H. Beck: Praha, 2012, s. 834)]. Z uvedeného je zrejmé, že napriek tomu, že bol odvolateľ zastúpený advokátom a napriek zneniu ustanovenia § 5 ods. 2 O. s. p. mal súd v zmysle viacerých ustanovení Občianskeho

súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, vrátane ustanovení § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1, osobitnú poučovaciu povinnosť aj vo vzťahu k strane, ktorá bola v konaní zastúpená advokátom (okrem uvedených ustanovení viď napr. § 43 ods. 1, § 118a ods. 3, § 120 ods. 4, § 241 ods. 4). Poučovaciu povinnosť v zmysle ustanovenia § 211 ods. 1 O. s. p. (ak nepostupoval súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 209 ods. 1 O. s. p.) mal odvolací súd aj v prípade, ak z obsahu odvolania bolo zrejmé, že právny zástupca strany si bol vedomý, aké náležitosti malo odvolanie obsahovať a zo strany právneho zástupcu strany išlo o obchádzanie právnej úpravy platnej a účinnej v čase podania blanketového odvolania, ako tomu bolo v rozhodovanej veci.

18. Vo vzťahu k tvrdeniu odvolacieho súdu o prípadnom doplnení dôvodov po uplynutí lehoty na podanie odvolania v prípade postupu podľa § 211 ods. 1 O. s. p., dovolací súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 195/2005 (publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 20/2014), v zmysle ktorého lehotu na podanie odvolania a na rozšírenie rozsahu a dôvodov odvolania (§ 205 ods. 3 O. s. p.) nemožno stotožňovať s lehotou na odstránenie väd odvolania. Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd ho musí (ako bezvadné) preskúmať, pričom nie je rozhodujúce, či k odstráneniu vady došlo po uplynutí odvolacej lehoty.

19. Na základe uvedeného dovolateľ dôvodne namietal, že odvolací súd mu svojim nesprávnym procesným postupom bez toho, aby ho vyzval na odstránenie väd odvolania v zmysle právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, odňal možnosť konať pred súdom. Preto je dovolanie žalovaného nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

20. Vzhľadom na to, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti uvedenej s ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., dovolací súd žalovaným napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

21. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci, pričom je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.